

21. 12. Zimní slunovrat

Ahoj děti a rodiče,

Dnes je 21. prosince a nastává zimní slunovrat a Slunce vstoupí do znamení Kozoroha. V období zimního slunovratu je na severní polokouli nejkratší den a nejdelší, až šestnáctihodinová noc. Od této chvíle se ale začnou dny pozvolna prodlužovat až do letního slunovratu. V tento den nastává také **astronomická zima**.

Tento astronomický jev sledovali naši předkové odpradáвна. Podle starých legend právě v tento den, kdy je síla životodárného Slunce nejslabší, dosahují spojené síly temna vrcholu svého působení na Zemi a hranice mezi naším světem a silami podsvětí mizí. Podle pradávnej tradice došlo v tomto období ke zrození boha Slunce, čehož obratně využili křesťané. Oslavy zimního slunovratu byly tak u Slovanů nahrazeny křesťanskými Vánocemi, kdy oslavy zrození slunečního božstva byly nahrazeny svátkem narození Ježíše Krista.

Slunovraty jsou předmětem oslav po celém světě, nezávisle na kulturách v té které oblasti, mající kořeny v dávné minulosti. Důvodem oslav zimního slunovratu bylo vítání delšího dne (delší doby během dne, po kterou svítí Slunce), ústup zimy a sněhu a příchod tepla, lepších podmínek pro růst zemědělských plodin potažmo více úrody a jídla. Různé kultury si tyto cykly vysvětlovaly jako přízeň bohů a odpovídajícím způsobem je oslavovaly.

Zimní slunovrat však slavily kultury na celém světě. Ve starověké Evropě byl známý jako Yule, ze severského "jul", což znamená kolo. Křesťanská tradice zdobení stromu má své kořeny právě v těchto pohanských oslavách. Rodiny si do domů nosily živý strom, aby uchránily duchy dřeva před chladem drsných zimních měsíců. Drobné pochoutky se věšely na strom jako dary potravin pro duchy a na samý vrch se dávala pěticípá hvězda - pentagram, magický symbol pěti živlů. Již od pradávnej dob je zvykem zdobit si příbytek jmelím - obzvláště jmelí z posvátného dubu mělo lidem zaručit štěstí po celý rok.

Zimní slunovrat označuje klíčovou část přirozeného ročního cyklu. V hmotném smyslu se Slunce vydává na novou pouť směrem k delším a delším dnům a novému období růstu a obnovy. V duchovním smyslu nás upomíná na to, že stará cesta musí vždy zemřít, aby mohla začít nová.

A kde si lze tento **astronomický jev nejlépe užít**? Zkuste si udělat procházku třeba za největším českým **menhirem Kamenným pastýřem** nedaleko **Slaného**, na vrchol **hory Říp**, k jihočeskému **Stonehenge v Holašovicích** nebo k **Lechově kameni** u **Kouřimi**. Dalším tajemným místem, kde se v minulosti mohly odehrávat dávné **rituály** jsou velké **balvany u Žihle**, magicky působí také jeden z největších menhirů u nás - **Zakletý mnich** u obce Drahomyšle. Památný **Králův stůl** u **Uherského Hradiště** je opředen mnohými pověstmi, zvláště navazujícími na velkomoravskou minulost středního Pomoraví. Les plný **vztyčených kamenů, studánek a kamenných řad** najdete u **Javorové skály** nedaleko **Prčice**. Pozorní turisté zde objeví i záhadný kámen se šklebícím se obličejem! Kde jinde přivítat slunovrat než na **Slunovratových kamenech**. Najdete je v **hlubokém lese** u Strážného na Šumavě. Jedná se o vizíry ke sledování data letního slunovratu dle východu slunce. Možná, že na těchto místech pocítíte **tajemnou energii dávných časů**, kterou znali již naši dávní předkové.

Zdroj: www.kudyznudy.cz

A když je dnešním tématem astronomická zima, připravili jsme si pro vás aktivity inspirované zimou, ale i trochu Vánocemi. Protože mezi Slunovratem a Vánocemi existuje souvislost ☺

Jak vzniklo slovo „vánoce“?

Toto slovo žije už do pradávna. Je vlastně zkomoleninou. Naši předkové slavili slunovrat od 21. prosince do Nového roku - tedy 12 svátečních dnů - to byly kdysi symboly 12 příštích měsíců. Svátkům zimního slunovratu se říkalo „čas o 12 nocích“, později „dvanáctnoce“, „dvánnoce“ a nakonec „vánoce“.

Nápad co vytvořit do kalendáře k dotvoření

Zdroj: pinterest.com

Jedno z letních okének může zdobit sluníčko, když máme dnes téma slunovratu, i když zimního. Obrázek vytvoříš z nastříhaných kousků barevných papírů, které pak nalepíš lepidlem na podklad. Nejdříve si na obrázek namaluj tužkou, kde bude sluníčko. To nejdříve vytvoř a poté pozadí doplň modrými papírky tak, aby se se sluníčkem nepřekrývaly.

Těšíme se zase zítra
VERDAEL FOR KIDS